

Region Öst vecka 19 - 2019

Årets kvävemätningar har startat

Vi har nu börjat mäta kväveupptag i nollrutor och gödslade höstvetefält i Kalmar, Östergötlands och Södermanlands län. Vi kan hittills se att året är ovanligt tidigt och att kvävetillgången verkar vara god efter förra årets torra höst.

Ganska högt kväveupptag i Östergötland, Södermanlands och Kalmar län

Vid årets första mätning mellan den 26-29 april var det genomsnittliga kväveupptaget 36 kg per ha i nollrutorna och 41 kg per hektar i de gödslade fälten. I nollrutorna varierade upptaget mellan 22 och 61 kg och i de gödslade fälten mellan 29 och 62 kg per ha. Det verkar också som att efter raps har höstvetet har tagit upp närmare 10 kg mer kväve jämfört med efter förfrukt som spannmål. Vi redovisar mätningarna i varje län för sig. Vill du se alla mätresultaten samlade kan du titta i tabell 1 som finns på näst sista sidan i brevet.

Vi mäter kväveupptag i 19 höstvetefält

Vi mäter kväveupptaget dels i ogödslade rutor och dels i det gödslade fältet. På så sätt kan vi följa markens kväveleverans och beräkna hur mycket av tillfört kväve som tagits upp av grödan. Lantbrukarna lägger ut nollrutor i samband med gödningen. Mätningarna gör vi i samarbete med Yara som lånar ut en handburen kvävesensor till oss på Greppa Näringen. Sverigeförsöken gör mätningar med handburen kvävesensor i kvävestrategiförsöken i höstvete. Yara skriver nyhetsbrev baserade på mätningarna i fältförsöken. Försöken är delfinansierade av Jordbruksverket.

På fälten varierar allt ifrån sorter, jordarter till jordbearbetning och gödning. På sista sidan i detta Säsongsnytt hittar du bakgrundsdata för fälten i tabell 2. Vi mäter i följande sorter: Linus, Hereford, Informer, Julius, Reform, Memory och Torp.

Tyvärr kommer vi inte kunna presentera några mätvärden från Örebro län i år eftersom vi inte har några nollrutor där.

Gödsla inte mer än att du kan komplettera senare

I många fält närmar sig grödan stråskjutningen och huvudgivan har körts ut i många fall. Det torra vädret under april har gjort att en del gödselkväve från första kvävegivan ännu inte tagits upp. Lagg dig alltid på en kvävenivå så att det finns utrymme för en eventuell komplettering. Senare under säsongen har du antagligen lättare att bedöma grödans skördepotential och vet även mer om nollrutornas leverans av kväve.

Höstvetet i Östergötland var i bestockningsfasen

I Östergötland hade fälten ännu inte nått stråskjutningen utan var i bestockningsfasen med mellan 2 och 4 sidoskott (DC 22-24) när mätningarna gjordes den 26 april. Kväveupptaget var i medeltal 35 kg/ha i nollrutorna och 38 kg/ha i de gödslade fälten, se diagram 1. Än så länge är inte nollrutorna synliga för ögat.

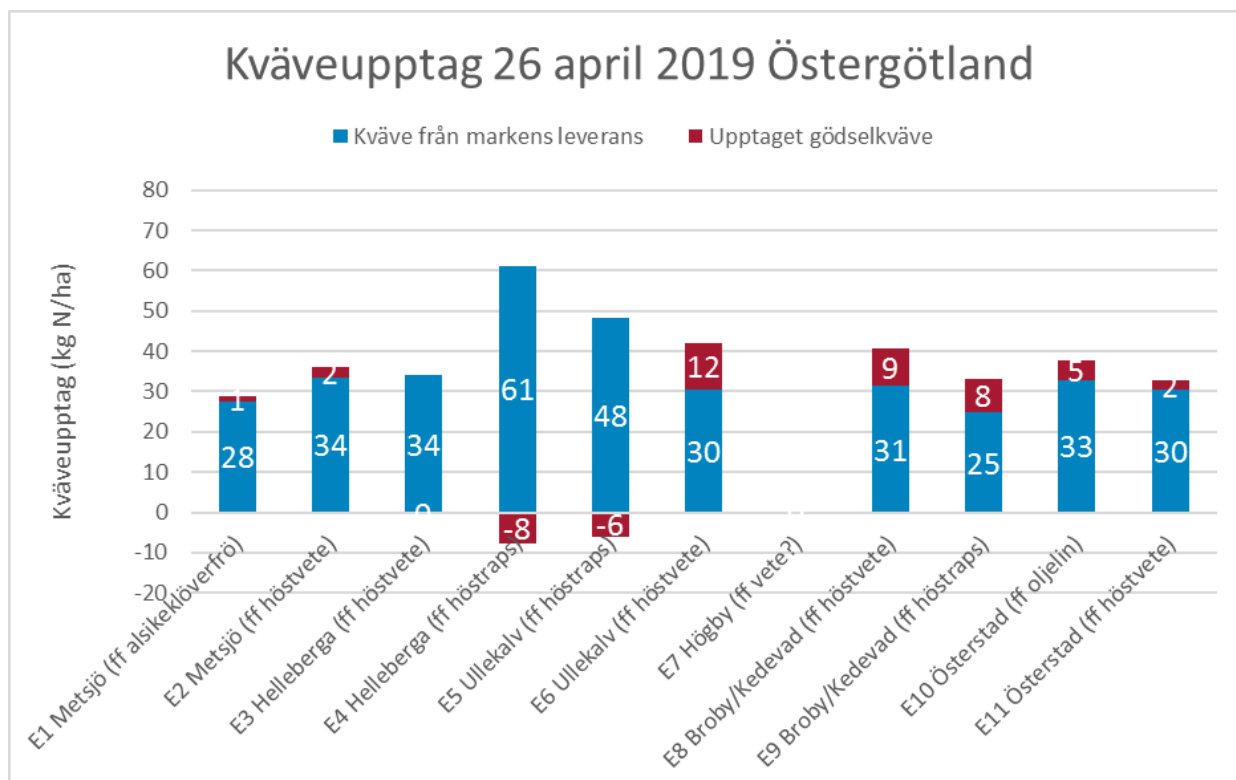

Diagram 1. Kväveupptag i höstvetefält i Östergötland den 26 april. När mätningen gjordes var höstvetet i DC 22-24. Jordarterna varierar från mullfattig lerig sand till styv lera. I fält E7 kunde vi inte göra någon mätning. I fälten E4 och E5 var upptaget av kväve något högre i nollrutorna jämfört med i fältet och vi ska se över var fältmätningen görs.

Höstvetet i Södermanlands län har tagit upp mycket kväve

I Södermanlands län gjordes mätningarna den 29 april och höstvetet hade nått stråskjutningen och var i DC 30-31. I snitt var kväveupptaget 49 kg/ha i nollrutorna och 53 kg/ha i de gödslade fälten, se diagram 2.

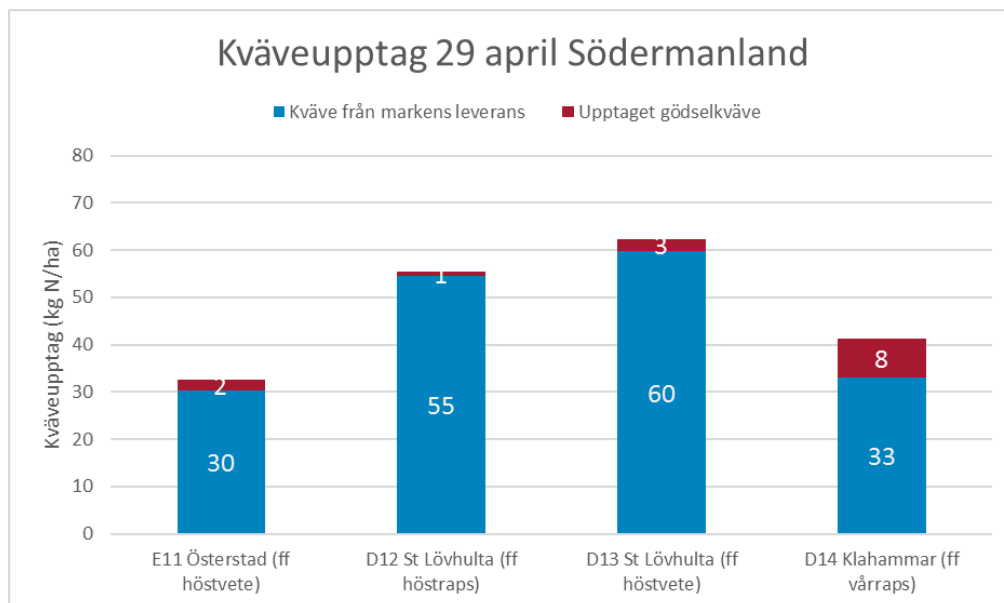

Diagram 2. Kväveupptag i höstvetefält i Södermanlands län den 29 april. När mätningen gjordes var vetet i DC 30-31. Jordarterna är lätt lera till styv lera.

Upptaget i nollrutorna i Kalmar län i nivå med de i Östergötland

Vanligtvis brukar höstvetet norr om Kalmar och på Öland ha kommit längst men så är det inte riktigt i år. Fyra av fem fält har nått stråskjutningen, DC30, och ett är kvar i bestockningsfasen, DC22. Kväveupptaget var i medeltal 29 kg/ha i nollrutorna och 41 kg/ha i de gödslade fälten, se diagram 3.

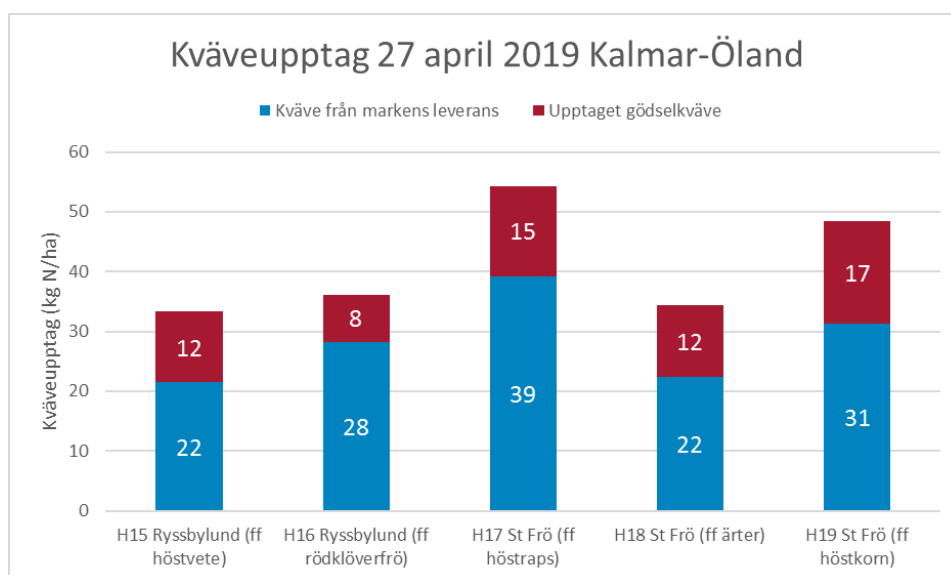

Diagram 3. Kväveupptaget i höstvetefält i Kalmar län den 27 april. När mätningarna gjordes var vetet i DC 22-30. På alla fälten används stallgödsel eller biogödsel regelbundet. Jordarterna är främst lättare från måttligt mullhaltig sandig mo till svagt lerig jord.

Följ våra mätningar i Säsongsnytt

I år mäter Greppa Näringen kväveupptag i 19 ogödslade rutor i höstvetefält hos 10 lantbrukare i Region Öst. I Säsongsnytt Öst hittar du resultaten från våra mätningar av kväveupptag. Nästa mätning planeras till cirka 3-6 maj så vi återkommer med nya resultat. [I hela landet presenterar Greppa Näringen mätningar i Region Syd, Öst, Väst och Mitt. Du hittar alla Säsongsnytt på vår webbplats. Prenumerera gärna på flera regioners brev.](#)

Kväveupptag och utvecklingsstadie för alla fält i tabellform

Tabell 1. Kväveupptag och grödans utvecklingsstadie för alla fält i Region Öst.

Plats	Sort	Förfrukt	Utvecklingsstadium DC	Kväveupptag i nollruta (kg N/ha)	Kväveupptag i fält (kg N/ha)
E1 Metsjö	Informer	alsikeklöverfrö	23	28	29
E2 Metsjö	Linus	höstvete	23	34	36
E3 Helleberga	Linus	höstvete	24	34	34
E4 Helleberga	Linus	höstraps	24	61	53
E5 Ullekalv	Hereford	höstraps	24	48	42
E6 Ullekalv	Hereford	höstvete	24	30	42
E7 Högby	Julius	vete?	0	0	0
E8 Broby/Kedevad	Reform	höstvete	23	31	41
E9 Broby/Kedevad	Reform	höstraps	22	25	33
E10 Österstad	0	oljelin	23	33	38
E11 Österstad	0	höstvete	23	30	33
D12 St Lövhulta	Julius	höstraps	30	55	56
D13 St Lövhulta	Linus	höstvete	31	60	62
D14 Klahammar	Julius	vårraps	30	33	41
H15 Ryssbylund	Reform	höstvete	22	22	33
H16 Ryssbylund	Reform	rödklöverfrö	30	28	36
H17 St Frö	Memory	höstraps	30	39	54
H18 St Frö	Torp	ärter	30	22	34
H19 St Frö	Torp	höstkorn	30	31	48

Förutsättningar för fälten

Tabell 2. Förutsättningar som höstvetesort, jordart, förfrukt och gödsling på respektive mätfält. För flera av fälten saknar vi uppgifter om gödsling och i något fall även sort.

Fält	Plats	Sort	Jordart	Förfrukt	Kvävegödsling, kg N/ha		Stallgödsel regelbundet
					Höst	Vår totalt	
E1	Metsjö	Informer	SL	alsikeklöverfrö			Nej
E2	Metsjö	Linus	SL	höstvete			Nej
E3	Helleberga	Linus	mmh ML	höstvete			Nej
E4	Helleberga	Linus	mmh ML	höstraps			Ja
E5	Ullekalv	Hereford	mf I Sa	höstraps	10	68	Nej
E6	Ullekalv	Hereford	mf I Sa	höstvete	10	68	Nej
E7	Högby	Julius	mo	vete?			Nej
E8	Broby/Kedevad	Reform	morän LL	höstvete		161	Hönsflytg. 15-20 ton/ha var 3:e år
E9	Broby/Kedevad	Reform	morän LL	höstraps		83	Hönsflytg. 15-20 ton/ha var 3:e år
E10	Österstad			oljelin			
E11	Österstad			höstvete			
D12	St Lövhulta	Julius	SL	höstraps	9	128	Kycklinggödsel var 6-e år
D13	St Lövhulta	Linus	SL	höstvete	9	140	Kycklinggödsel var 6-e år
D14	Klahammar	Julius	LL-ML	vårraps		132	Kycklinggödsel var 4-e år
H15	Ryssbylund	Reform	mmh sa Mo?	höstvete		41	Biogödsel, 30 ton/ha varannat år
H16	Ryssbylund	Reform	mmh I Mo?	rödklöverfrö		41	Biogödsel, 30 ton/ha varannat år
H17	St Frö	Memory	mmh svagt lerig	höstraps			Svinflytgödsel, ca 17 ton/ha och år
H18	St Frö	Torp	mmh svagt lerig	ärter			Svinflytgödsel, ca 17 ton/ha och år
H19	St Frö	Torp	mmh svagt lerig	höstkorn			Svinflytgödsel, ca 17 ton/ha och år

Ha en skön Valborgshelg!

Pernilla Kvarmo och Johan Malgeryd, Linköping